

LXXX ZJAZD
POLSKIEGO TOWARZYSTWA JĘZYKOZNAWCZEGO

JĘZYK I JĘZYKI NA POGRANICZACH

Polskie Towarzystwo
Językoznawcze

Wydział Filologiczny
UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU

18-19 WRZEŚNIA 2023 R.

Wydział Filologiczny
Uniwersytetu w Białymstoku
plac NZS 1

LXXX Zjazd Polskiego Towarzystwa Językoznawczego

Język i języki na pograniczach

**18-19 września 2023 r.
Uniwersytet w Białymstoku**

MIEJSCE OBRAD

Wydział Filologiczny Uniwersytetu w Białymstoku

plac NZS 1

15-420 Białystok

ptj.civ.pl

filologia.uwb.edu.pl

KOMITET ORGANIZACYJNY

Urszula Sokólska – Przewodnicząca Komitetu

Elżbieta Bogdanowicz

Ewa Gorlewska

Małgorzata Kurianowicz

Michał Mordań

Dominika Romaniuk-Cholewska

Agata Rozumko

Anetta Bogusława Strawińska

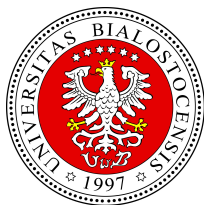
Robert Szymula

Justyna Wawrzyniuk

WSPÓŁORGANIZATOR: POLSKIE TOWARZYSTWO JĘZYKOZNAWCZE

Patronat nad LXXX Zjazdem PTJ objęli:

JM Rektor Uniwersytetu w Białymstoku

Dziekan Wydziału Filologicznego

Wydział Filologiczny

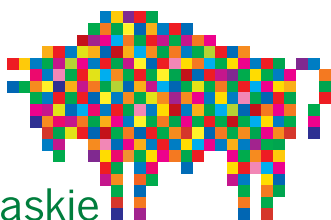
UNIwersytet w Białymstoku

Prezydent Miasta Białegostoku

*Honorowy Patronat
Prezydenta Miasta
Białegostoku*

Marszałek Województwa Podlaskiego

SPONSORZY

Zjazd dofinansowuje Prezydent Miasta Białegostoku

*Honorowy Patronat
Prezydenta Miasta
Białegostoku*

Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa,
przyznanych przez Ministra Edukacji i Nauki w ramach
"Programu Doskonała Nauka II"

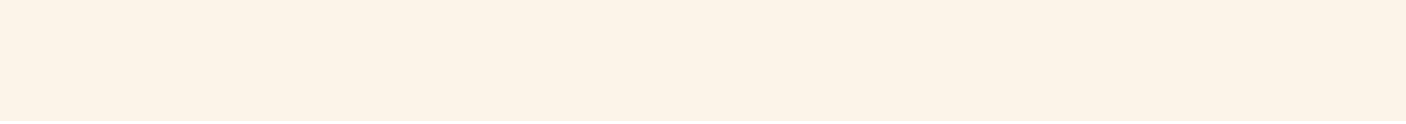
Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Białostocki Teatr Lalek

Opera i Filharmonia Podlaska – Europejskie Centrum Sztuki im.
Stanisława Moniuszki

OPERA
I FILHARMONIA
PODLASKA
EUROPEJSKIE CENTRUM SZTUKI
im. Stanisława Moniuszki

18 WRZEŚNIA (PONIEDZIAŁEK)

8.15–9.00 Rejestracja (hol, 1. piętro)

9.00–9.20 Otwarcie Zjazdu

9.20–11.10 Obrady plenarne (aula)

9.20–9.50 **Tadeusz Lewaszkiewicz (UAM)** *Użytkownicy słowiańskich mikrojęzyków literackich a problem dwu- i wielojęzyczności*

9.50–10.20 **Mirosław Dawlewicz (VU, Litwa)** *O języku współczesnej młodzieży polskiej na Wileńszczyźnie raz jeszcze*

10.20–10.50 **Piotr Stalmaszczyk (UŁ)** *Język angielski na pograniczu celtyckim: przypadek Kornwalii*

10.50–11.10 Dyskusja

11.10–11.20 Walne Zgromadzenie członków PTJ (I termin) - aula

11.20–12.00 Obrady w sekcjach

sekcja A (aula)

11.20–11.40 **Anna Zielińska (IS PAN)** *Anotacja socjolingwistyczna w korpusie mówionym bilingwizmu polsko-niemieckiego LangGener jako wyzwanie metodologiczne*

11.40–12.00 **Joanna Kuć (UwB)** *„Sklejona tożsamość” – refleksje o tożsamości językowo-kulturowej dzieci bilingwalnych w aspekcie przyswajania przez nie języków*

sekcja B (s. 158)

11.20–11.40 **Beata Kuryłowicz (UwB)**
Na styku kultur i języków – dziewiętnastowieczna gwara polsko-białoruska w reprezentacji literackiej Jana Barszczewskiego

11.40–12.00 **Ewelina Grześkiewicz (IJP PAN)**
Pogranicze językowe na terenie byłych Prus Wschodnich

sekcja C (s. 152)

11.20–11.40 **Jerzy Sierociuk (UAM)**
Pogranicze języków i gwar

11.40–12.00 **Dorota Mika, Krzysztof Nowak, Wojciech Łukasik (IJP PAN)**
Cyfrowa infrastruktura badawcza dla humanistyki i nauk o sztuce DARIAH-PL – zasoby do badań nad gwarami i językiem pogranicza

sekcja D (s. 151)

11.20–11.40 **Marcin Zabawa (UŚ)**
Polski język informatyki jako językowe pogranicze polsko-angielskie

11.40–12.00 **Agnieszka Cierpich-Kozieł (Akademia Ignatianum w Krakowie)**
Najnowsze zapożyczenia angielskie w polszczyźnie ogólnej

12.00–12.15 **Dyskusja**

12.15–12.35 **Przerwa na kawę (s. 48)**

12.35–14.00 **Walne Zgromadzenie członków PTJ (II termin) – aula**

14.00–15.00 **Obiad**

15.00–16.20 Obrady w sekcjach

sekcja A (aula)

15.00–15.20 Mariola Szymczak-Rozlach, Sylwia Sojda (UŚ)
Język czeski i słowacki w obecnej perspektywie. Bliskie czy obce języki?

15.20–15.40 Kazimierz A. Sroka (UG)
Określoność słaba (użycie adimków) w przekładach „Biblii”: bułgarskim i szwedzkim – na tle porównawczym

15.40–16.00 Katarzyna Mazur-Włodarczyk, Małgorzata Haładewicz-Grzelak, Elżbieta Karaś, Joanna Kolańska-Płuska, Przemysław Misiurski (PO)
Semiotyka na rubieży: Edusemiotyczna analiza pojęcia ‘wenming’ [文明]

16.00–16.20 Magdalena Błaszak, Paulina Pycia-Koścak (UŚ)
Chorwackie i macedońskie pogranicza morfologiczne

sekcja B (s. 158)

15.00–15.20 Anna Kozłowska (UKSW)
Idiolekt jako pogranicze. Język pisarzy w świetle badań nad bi- i multilingwalnością

15.20–15.40 Elżbieta Chrzanowska-Kluczevska (UJ)
«Litewska» polszczyzna w „Dolinie Issy” Czesława Miłosza w przekładzie Louisa Iribarne’a na język angielski – „The Issa Valley” (New York, 1981)

15.40–16.00 Urszula Sokólska (UwB)
Pogranicze językowe jako element świata przedstawionego w literaturze polskiej XX i XXI wieku

Olga Anchimiuk (UwB)

- 16.00–16.20** *Прецедентные тексты из области культуры и искусства в заголовках латышских газет 2018-2022 годов (Precedensowe teksty z dziedziny kultury i sztuki w nagłówkach łotewskich gazet w latach 2018-2022)*

sekcja C (s. 152)

- 15.00–15.20** **Mikhail Kotin (UZ)**
„Germania Romana” w lustrze gramatyki

- 15.20–15.40** **Tomasz Mika (UAM)**
Języki na pograniczach i ich ślady w rękopisach polskiego średniowiecza

- 15.40–16.00** **Dorota Masłej (UAM)**
Niewidzialne granice w najdawniejszych tekstach staropolskich. Między zapożyczeniem a przełączaniem kodu

- 16.00–16.20** **Olga Ziółkowska (UAM)**
O trzech Indyjach w „Historji Trzech Kroli”. Między polszczyzną a łaciną

sekcja D (s. 151)

- 15.00–15.20** **Helena Grochola-Szczepanek, Rafał L. Górski (IJP PAN)**
Pogranicze gwary i polszczyzny wspólnoodmianowej: spiski archaiczny wykładnik dopełniacza -e

- 15.20–15.40** **Arkadiusz Jabłoński, Maria Kurpaska, Michał Szczyszek (UAM)**
Pogranicza normy językowej wobec wyzwań XX i XXI wieku: procesy standaryzacji języka i jej kodyfikacji na przykładach polityk językowych Chin, Japonii i Polski

- 15.40–16.00** **Ida Stria (UW)**
Między lingua franca a wspólnotą językową. Jak kształtuje się tożsamość użytkowników języka esperanto
-

Piotr Bartelik (UZ)

16.00–16.20 *Zapóżyczenia efemeryczne (nonce loans) i przełączanie kodów (code switching) na przykładzie języka kaszubskiego*

16.20–16.40 **Dyskusja**

16.40–17.10 **Przerwa na kawę**

17.10–18.10 **Obrady w sekcjach**

sekcja A (aula)

Anna Jorroch (WSTiJO)

17.10–17.30 *Język na pograniczu. Replikacje wzorców z języka niemieckiego w języku polskim rozmówców dwu- i jednojęzycznych na Mazurach*

Dorota Filar (UMCS)

17.30–17.50 *Językowo-kulturowy obraz pogranicza. Analiza danych leksykograficznych i wybranych tekstów współczesnych*

Adam Pawłowski (UWr)

17.50–18.10 *Czy wielojęzyczność jest korzystna? Badania korelacji liczby języków urzędowych i wielojęzyczności z poziomem dobrobytu w państwach świata*

sekcja B (s. 158)

Justyna Kobus (UAM)

17.10–17.30 *Ślady demonologii ludowej w języku mieszkańców wielkopolskich wsi*

Ewa Dzięgiel (IJP PAN)

17.30–17.50 *Prestiż polskich gwar w Ukrainie w świetle ideologii języka standardowego oraz ideologii monoglosji*

sekcja C (s. 152)

Mariusz Leńczuk (IJP PAN)

17.10–17.30 *Granica obszaru ziemskiego oraz sposoby jej oznaczania w leksyce staropolskiej (od XIII do końca XV w.)*

Katarzyna Doboszyńska-Markiewicz (UKSW)

17.30–17.50 *Przymiotniki typu czysty, zwykły, dobry na pograniczu przedmiotowego i nieprzedmiotowego poziomu języka. Gramatyzacja ponad granicami*

sekcja D (s. 151)

Włodzimierz Wysoczański (UWr)

17.10–17.30 *Język – pogranicze, języki – pogranicza*

Wiktor Pskit (UŁ)

17.30–17.50 *Pogranicze językowo-obrzędowe w mszale Ordynariatów dla byłych anglikanów*

Małgorzata Kurianowicz (UwB)

17.50–18.10 *Język cerkiewnosłowiańskich akatystów wydanych po 1918 r. przez Kościół Prawosławny w Polsce*

18.10–18.30 **Dyskusja**

19.00 **Uroczysta kolacja**

19 WRZEŚNIA (WTOREK)

7.00 **Msza św. za zmarłych członków PTJ**
Bazylika Mniejsza Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, ul. Kościelna

9.00–10.20 Obrady w sekcjach

sekcja A (aula)

9.00–9.20 **Agnieszka Zatorska (UŁ)**
Językowe sygnały wielokulturowości i egzotyki na pograniczach w „Trylogii” Henryka Sienkiewicza i jej słoweńskich przekładach

9.20–9.40 **Jacek Bąkowski (IJP PAN)**
Indie – pogranicze językowe jako wyzwanie dla przekładu literackiego

9.40–10.00 **Agnieszka Gasz (UŚ)**
Śląskie przekłady tekstów literackich z perspektywy czytelnika i tłumacza (na wybranych przykładach)

sekcja B (s. 158)

9.00–9.20 **Bartosz Dondelewski (UJ)**
Spółeczna strona badań nad językiem zagrożonym wyginieniem. Przypadek Fala de Xálima (Hiszpania)

9.20–9.40 **Katarzyna Wojan (UG)**
W granicach i na pograniczach czterech państw – saamskie kontinuum etnolektalne

9.40–10.00 **Artur Bracki (UG)**
Surzyk – historia i terażniejszość. Kontynuacja

10.00–10.20 **Magdalena Zawrotna (UJ)**
Rodzaje słów-wyzwalaczy (trigger words) w arabsko-angielskim przełączaniu kodów językowych

sekcja C (s. 152)

Swietłana Gaś (UAM)

9.00–9.20 *Biografie językowe wybranych rodów mieszkańców Śląska Cieszyńskiego końca XIX-poł. XX wieku*

Emil Popławski (IJP PAN)

9.20–9.40 *„Na Nowy Rok przybywa dnia na kurzy krok, a na Trzy Króle na owczy skok”. Nazwy miar wydłużającego się dnia utrwalone w przysłowiaach polskich*

Aneta Wysocka (UMCS)

9.40–10.00 *„Wyjechać w Bieszczady” – o związku wyrazowym odzwierciedlającym eskapistyczny mit pogranicza*

Anna Kostecka-Sadowa (IJP PAN)

10.00–10.20 *Funkcjonowanie wyrazów wschodniosłowiańskich w mowie Polaków na pograniczu południowo-wschodnim – na przykładzie kilku leksemów w obwodzie lwowskim*

sekcja D (s. 151)

Aleksandra Żurek-Huszcz (UW)

9.00–9.20 *Imiona Żydów Warszawy w latach 1826–1866 (na podstawie akt urodzeń)*

Elżbieta Bogdanowicz (UwB)

9.20–9.40 *Przejawy interferencji językowych w zasobie antroponimicznym i toponimicznym polsko-wschodniosłowiańskiego pogranicza*

Łukasz Karpecki (UJ)

9.40–10.00 *Wpływ średniowiecznej kolonizacji niemieckiej na antroponimię wsi Haczowa (XV-XVII wiek)*

Iwona Żuraszek-Ryś (UZ)

10.00–10.20 *Przeobrażenia nazewnictwa na pograniczu polsko-niemieckim (na przykładzie nazw miejscowych z okolic Zielonej Góry)*

10.20–10.40 **Dyskusja**

10.40–11.00 Przerwa na kawę (s. 48)

11.00–12.30 Obrady plenarne (aula)

11.00–11.30 **Leszek
Szymański**
(UZ; UT Austin,
USA) *Pogranicze transatlantyckie? Szkocki
odcisk na gramatyce teksańskiego
angielskiego*

11.30–12.00 **Anetta
Strawińska**
(UwB) *Zapóżyczenia z języków obcych
w polszczyźnie północnokresowej
przełomu XIX i XX wieku
jako egzemplifikacja indywidualnej
świadomości językowej mieszkańców
pogranicza*

12.00–12.30 **Jolanta Klimek-
-Grądzka (KUL)** *Historyczna polszczyzna kijowska –
między północą a południem Kresów*

12.30–13.00 Dyskusja

13.00–13.15 Zamknięcie Zjazdu (aula)

13.15–14.00 Obiad

14.30 Wyjazd do Muzeum Pamięci Sybiru

